

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/26/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124340841
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6124340841.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ariola s.r.o., so sídlom Poprad, L. Svobodu 2689/80, IČO: 36 794 384, právne zastúpeného Mgr. Zuzanou Vájdovou, advokátkou, so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, IČO: 42 132 754, proti žalovaným 1/ Mesto Banská Bystrica, so sídlom Banská Bystrica, Československej armády 26, IČO: 00 313 271 a 2/ Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 5, IČO: 00 151 742, o zaplatenie 16.867,40 eur s prísl., vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 21C/46/2024, o návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 21C/46/2024 Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) návrh na prikázanie sporu inému súdu podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) z dôvodu vhodnosti, ktorý podal žalobca. Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že na Mestskom súde Bratislava IV má viaceré žaloby s obdobným predmetom sporu, kde ako žalovaný 2/ rovnako vystupuje Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky a na mieste žalovaných 1/ sú iné obce, resp. mestá a tieto spory sú prejednávané na Mestskom súde Bratislava IV. Žalobca mal za to, že v súlade s ustanovením § 37 CSP bola založená miestna príslušnosť pri pluralite procesných strán na strane žalovaných Mestského súdu Bratislava IV, navyše za procesnej situácie, kedy žalovaný 2/ v predmetnom konaní ako i vo všetkých svojich vyjadreniach doposiaľ podaných v obdobných konaniach vedených pred Mestským súdom Bratislava IV deklaruje svoju pasívnu vecnú legitímáciu. Žalobca nesúhlasil s postúpením veci na Okresný súd Banská Bystrica, nakoľko mal za to, že návrh žalovaného 1/ na postúpenie sporu tomuto súdu nebol odôvodnený, ale taktiež mal za to, že zo zaslaného prípisu Mestského súdu Bratislava IV zo dňa 2. júla 2024 nie je zrejmé ako sa súd vysporiadal s názorom žalovaného 2/, že pasívne legitimovaným je žalovaný 2/ a nie žalovaný 1/. Ďalej uviedol, že nie je taktiež zrejmé, že by žalovaný 2/ dal súhlas s postúpením veci, avšak jednoznačne z návrhu žalovaného 2/ vyplýva tá skutočnosť, že Mestskému súdu Bratislava IV navrhol, aby súd s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti konania spojil žaloby o náhradu

škody spoločnosti Ariola s.r.o. smerujúce proti Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky do jedného konania.

2. S ohľadom na vyššie uvedené mal žalobca za to, že v danom prípade sú splnené všetky podmienky pre aplikovanie § 39 ods. 2 CSP a prikázanie veci naspäť Mestskému súdu Bratislava IV, a to z dôvodu vhodnosti a hospodárnosti.

3. Žalovaný 2/ k návrhu žalobcu uviedol, že s poukazom na ustanovenie § 37 CSP sa pripája k návrhu žalobcu na spätné postúpenie veci Mestskému súdu Bratislava IV podľa § 39 ods. 2 CSP.

4. Podľa § 39 ods. 2 a 3 CSP, na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Banská Bystrica) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Mestský súd Bratislava IV). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

5. Prikázanie (delegácia) sporu z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných účastníkov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

7. Najvyšší súd po posúdení veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto konaní nie je daná taká okolnosť, ktorá odôvodňuje spätné prikázanie (delegáciu) veci z dôvodu vhodnosti Mestskému súdu Bratislava IV. Žalobca neuviedol žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že ktorýkoľvek iný súd (než Okresný súd Banská Bystrica, na ktorý bola vec po návrhu žalovaného 1/ na prikázanie veci postúpená) spor prejedná hospodárnejšie, rýchlejšie, prípadne po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie. Predmetom konania je náhrada škody, ktorá v zmysle tvrdenia žalobcu vznikla na strane žalovaných tým, že boli nečinní, nekonali, resp. žiadnym spôsobom nezasiahli proti porušovaniu základných práv a slobôd žalobcu, akým je právo na podnikanie a právo vlastníť majetok, keď platením odvodov v čase neprevádzkovania hazardných hier došlo k zásahu do jeho legitímnych práv. Najvyšší súd vzhľadom na predmet konania dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu žalobcu z dôvodu, že má viaceré žaloby s obdobným predmetom sporu, kde ako žalovaný 2/ rovnako vystupuje Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky a na mieste žalovaných 1/ sú iné obce, resp. mestá a tieto spory sú prejednávané na Mestskom súde Bratislava IV.

8. Rovnako tak charakter výnimočnosti nevykazuje ani argument žalobcu, že žalovaný 2/ v predmetnom konaní ako i vo všetkých svojich vyjadreniach doposiaľ podaných v obdobných konaniach vedených pred Mestským súdom Bratislava IV deklaruje svoju pasívnu vecnú legitímáciu, čím nadviazal na hospodárnosť konania. Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný 1/ pri prvom procesnom úkone v zmysle § 39 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 41 CSP podal návrh na postúpenie veci Okresnému súdu Banská Bystrica, ktorému návrhu súd bez rozhodnutia vyhovel. Okolnosť prípadnej potreby dochádzania na súd príslušný na rozhodnutie vo veci (Okresný súd Banská Bystrica) je nezriedka sa vyskytujúcou okolnosťou, ktorá sama o sebe nemôže byť považovaná za tak výnimočnú,

aby odôvodňovala prikázanie sporu inému súdu a to súčasne v kontexte už prikázaného sporu Okresnému súdu Banská Bystrica. Najvyšší súd stabilne judikuje, že miesto pobytu, resp. sídlo niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu oprávneného na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana sporu (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami, alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

9. Najvyšší súd teda vychádzajúc z návrhu žalobcu na spätné prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti nezistil také relevantné okolnosti, na základe ktorých by dospel k záveru o splnení podmienok na prikázanie sporu inému súdu v súlade s § 39 ods. 2 CSP, navyše keď žalovaný 1/ pri prvom procesnom úkone navrhol prikázanie veci Okresnému súdu Banská Bystrica, na ktorý súd bola prejednávaná vec postúpená, a teda spätné prikázanie veci by sa priečilo vyššie uvedenému účelu delegácie z dôvodu vhodnosti, ktorým následkom má byť predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodu nesplnenia podmienok pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP návrhu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.